

Nyfödda barn till immuniserade mammor

Information

Du som förälder/vårdnadshavare kommer att få information av barnläkare om utredning, uppföljning och eventuell behandling. Vid oklarhet eller oro, kontakta barnmorska på BB på Väg om barnet är yngre än en vecka eller barnsjuksköterska på neonatal mottagningen /avdelning 95 F om barnet är mer än en vecka gammalt.

Har du frågor, kontakta:

Kontakta oss via e-tjänster på www.1177.se

BB på väg, måndag till fredag 8 - 16

BB, avdelning 96 E

Neonatalmottagning måndag till fredag 8 - 16

Koordinator avdelning 95 F

018-611 56 91

018-611 56 93

018-611 32 33

018-611 59 50

Vänd sida för
att läsa mer!

Information om nyfödda barn till immuniserade mammor

Vad är gulsot och varför drabbar det nyfödda barn?

Nyföddhetsgulsot är vanligt. Hos ungefär hälften av alla barn kan man se det som en övergående gulfärgning av ögonvitor och hud. Det beror på att när det syrebärande ämnet hemoglobin i de röda blodkropparna omsätts bildas ämnet bilirubin, som har en gul färg. Bilirubin tas om hand av levern och utsöndras med gallan. Innan födelsen tas bilirubin om hand av mamman via moderkakan. Efter födseln ska bilirubin tas om hand av barnet som den första tiden har en begränsad kapacitet till detta. Detta gör att barnets bilirubinnivå normalt stiger de första levnadsdygnen. Nivån är oftast som högst dag 4 – 6 för att sedan sjunka till ”vuxen-nivåer” på ett par veckor.

Kan gulsot vara farligt?

De flesta barn har en mild gulsot som går över av sig själv. I enstaka fall kan dock bilirubin vid komplicerande faktorer stiga till mycket höga nivåer som i värsta fall kan leda till hjärnskada. Därför måste alla barns eventuella gulfärgning bedömas för att allvarlig gulsot skall kunna upptäckas och behandlas i tid.

Hur kontrolleras bilirubin?

Hos alla fullgångna, nyfödda barn i Uppsala kontrolleras bilirubin, vid 12–36 timmars ålder, med en mätning på huden. Om värdet överstiger en viss nivå (beroende på vilken graviditetsvecka barnet är fött i och ålder efter födelsen) följs bilirubin även fortsättningsvis, med hudmätning eller blodprov. Vid misstänkt immunisering hos barnets mamma eller påtaglig gulsot hos barnet tas prover på barnets blodgrupp, blodgruppsantikroppar (DAT), blodvärde (Hb) och bilirubin.

Hur behandlas höga nivåer av bilirubin?

Stiger nivån över de gränsvärden som finns används i första hand ljusbehandling, som omvandlar bilirubinet så att det kan utsöndras i urinen. I de fall där ljusbehandling inte är tillräckligt eller om bilirubin stiger mycket fort kan man behöva ta till utbytestransfusion (även kallat blodbyte).

Vad är immunisering?

Ibland kan mor och barn ha olika blodgrupper. En del blodgrupper är inte förenliga och mamma kan då ha bildat antikroppar mot barnets blodgrupp, detta kallas immunisering. Dessa antikroppar kan påvisas i barnets blod med ett så kallat DAT-prov (direkt antikroppstest). Immunisering hos barnets mamma ger oftast en måttlig stegring av bilirubin hos barnet och vanligtvis behövs endast provtagning och ibland ljusbehandling. Barnet kan, som alla nyfödda, efter några dagar utveckla ”vanlig” nyföddhetsgulsot och behandlas då med ljusbehandling. I de ovanliga fall då barnet har höga eller snabbt stigande nivåer av bilirubin och/eller lågt hemoglobin (blodbrist) redan vid födelsen behandlar man direkt med utbytestransfusion. Enstaka barn utvecklar blodbrist efter några veckor och kan då behöva ”påfyllning” med blod, så kallad transfusion, alternativt kan behandling med järndroppar och C-vitamindroppar användas om blodbristen är måttlig. Ansvarig barnläkare på neonatalmottagningen beslutar om vilken behandling som krävs och följer upp att blodvärdet normaliseras.

Hur kontrolleras barnet till en immuniserad mamma?

På fullgångna barn på BB kontrolleras barnets bilirubinvärde med hjälp av mätning via huden vid 12 samt 24 timmars ålder. Blodprov kontrolleras vid behov.

På för tidigt födda barn kontrolleras barnets bilirubin beroende på i vilken graviditetsvecka barnet är född i.

I de fall det barnet krävt behandling med blodtransfusion intrauterint (då det låg i mammas mage), utbytestransfusion eller har blivit ljusbehandlat kontrolleras barnets blodvärde och eventuellt bilirubin vid två samt fyra till sex veckors ålder. De barn som krävt behandling med utbytestransfusion kallas för ett återbesök till barnläkare när barnet är fyra till sex veckor gammalt.

1177

Du hittar information och tjänster för din hälsa och vård på webbplatsen 1177.se. För sjukvårdsrådgivning ring 1177, öppet dygnet runt.

Kontakt Akademiska

Akademiska sjukhuset nås via:
Patientkontakt 018-611 30 33,
patientkontakt@akademiska.se
Växel 018-611 00 00
www.akademiska.se